

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden esütörtökön.

Előfizetési díjak:
egész évre 4 frt, fél évre 2 frt; községi jegyzőknél és tanítóknál egész évre 3 frt.
Magán hirdetések díja:
Háromszor hasábozott garmond sorért 5 kr; bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.
Hivatalos hirdetések díja:
Egyszeri közlésért tekintet nélkül a szöveg nagyságára, bélyegdíjjal, nyugtából és támlappal együtt 3 frt.
Nyitlér soroként 30 kr.
többszöri hirdetésnél kedvezmények nyújthatnak.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénz küldemények és hirdetések a kiadónálhoz oimenzendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmentellen levelek csak ismert kőztől fogadtatnak el.

Vármegyei élet.

Szilágyvármegye közigazgatási bizottsága február hó 11-én tartotta havi rendes ülését bár Wesselényi Miklós főispán elnökléte alatt.

Jelen voltak: Török István főjegyző, Moni Gyula t. ügyész, dr. Berger János főorvos, Zeitler Károly pénzügyigazgató, dr. Petri Mór kir. tanfelügyelő, Dombi Károly ár. elnök, Klein Adolf kir. mérnök, Fodor Elek közzgazd. előadó, Bíró Ferencz, Kiss Lajos, Lőrinczy György, Sántha Dezső, Somogyi Kálmán, Dull László és Schwaiger Aladár. Igazolatan távol volt Éltető Elek; igazolatlanul br. Wesselényi Béla.

Az alispán jelentése szerint közbiztonsági viszonyaink január hó folyamán teljesen jók voltak, az állategészségi állapot szintén. A közigazgatás körébe tartozó ügyek úgy a központban, mint a járásokban kellő gyorsasággal intéztettek s a tisztviselők működése ellen kifogás nem emeltetett.

Januárban a fegyelmi válaszmány következő ügyekben bíráskodott: Lévai István n. pacali körjegyzőt hivatalvesztésre ítélő alispáni határozat jóváhagyatott. — A kárásztelki előjáróság ellen Zsugán Ferencz panaszára indított eljárás megszüntetett. — Hivatali mulasztásért a tasnádi főszolgabíró 20, a szolgabíró 25 frt bírság lefizetésére köteleztetett. — A tasnádi főszolgabíró ellen Nagy Domokos panaszára indított fegyelmi eljárás megszüntetett. — Boér Miklós központi közigazgatási díjok hivatalvesztésre ítéltetett.

Végül jelenti alispán, hogy Oláh László alszámvevő egyik szemének teljes meggyöngyölése következtében beállott munkaképtelenség miatt állásáról lemondván, lemondása elfogadtatott.

A pénzügyigazgató jelenti, hogy a 333,154 frt 09 és fél kr. egyenes adótarozásból januárban befizetett 11,349 frt 53 és fél kr, hátralék 321,804 frt 56 kr., a 13,674 frt 37 kr. hadmentességi díjból 263 frt 17 kr. folyt be; fogyasztási adó 16,093 frt 09 kr., illeték 8884 frt 44 kr.

fizetett. Januárban ideiglenes házadómentesség engedélyeztetett 35 házra 86 lakrészszel.

A királyi ügyész jelenti, hogy a zilahi központi fogházból január hóban kibocsátott 20 férfi, 5 nő, bent maradt 46 férfi, 5 nő; gyógykezelés alatt volt 2 férfi; kiadatott 1654 étag 222 frt 48 kr. értékben, teljesítettek a rabok 813 napszámot, amelyekért a munkások javára 6 frt 20 kr. folyt be; halálozás nem fordult elő.

Az építészeti hivatal jelentése szerint, dacára a sok havazás és hófúvásoknak, közlekedési akadályok nem fordultak elő. A sz. cseh-szopori és zilahi-var-solci uton építendő műtárgyak terveit, valamint az idei kavicszállításra vonatkozó felosztási kimutatást a hivatal elkészítvén, az alispánhoz beterjesztetett.

Az árvaszéki elnök jelenti, hogy a január hóban feldolgozandó 1705 beadványból a központi árvaszék elintézt 884-et, hátralék 821.

A vármegyei főorvos jelentése szerint január hó folyamán a közegészségi viszonyok nem voltak kedvezőtlenek, de nem is javultak; mint a változó időjárás következményei leginkább a légzőszervek bántalmái, kevésbé az izületi- és izom-csusz s az influenza uralkodtak, utóbbi enyhe lefolyással. Roncsoló toroklob Sz. Cseh, Hadad, H. Nádasd, Gálgó, Kucsó, Zsibó, Sz. Udvarhely, M. Patak, Zovány, Hármaspatak, N. Rajtolcz, Sámson, T. Szántó, Kis-Pacal, Peér, Kraszna, Kr. Horváth és Pecsely községekben lépett fel 83 esetben, gyógyult 37, meghalt 28, ápolás alatt maradt 18.

Hasi hagymáz Görcsön, Perje, Nagyfalú és Menyő községekben 42 esetben, gyógyult 8, meghalt 5, a többi ápolás alatt van.

Kanyaró Solymos, Peér, Szödemeter, Pacalusa, Pele, Ér-Szodor, Sz. Főkeresztur és Vártelek községekben 95 esetben, gyógyult 69, a többi gyógykezelés alatt van.

Hökhurut Diósd és Szeér községekben 29 esettel, gyógyult 3, meghalt 1, a többi ápolás alatt maradt.

Vörheny 1 esetben Zilahon, az illető meggyógyult.

Fültömrigylob Hármaspatakon 4 ggyógyult esettel.

Báranyhimlő, Hármaspatakon 2 elhalt és Nagyfaluban 1 gyógyult esettel.

Trachomára gyanusnak találtatott s kórházba szállított N. Rajtolczon 1 nő.

A szükséges óv és fertőtlenítési intézkedések minden irányban megtétettek.

A vármegye közkórházában januárban gyógykezeltetett 141 beteg, kibocsátott 47, meghalt 2, bentmaradt 92 és pedig 39 férfi és 53 nő.

Kiadatott a vármegye területén 53 látélet, ezek közt 5 súlyos sérülésekről.

Törvényszéki boncolat kettő eszközöltetett, orvosrendőri boncolat és hullaszemle nem volt.

A kir. tanfelügyelő irodai teendőikkel lévén elfoglalva, január hó folyamán csak Zilahon, Sz. Somlyón és Tasnádon végezhetett iskolalátogatásokat, mindenütt kellő rendet és kedvező tanítási eredményt talált.

Bejelenti, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter a következő összegeket tette folyóvá: nagyfalusi iskolának 431 frt, a zoványinak 302 frt, a vármegyei isk. tanító első ötödéves pótléka fejében 30 frt, a krasznai óvodának folszerelésére 158 frt 49 kr, özv. Veres Józsefnek diósadi lakos részére évi 293 frt 14 kr. segélydíjat, a bürgezdí állami iskolánál felállítandó melléképületekre 327 frt 67 kr. Úveges László bőősházi gr. kath. tanítónak évi 210 frt nyugdíj, végül a szilagycehi kisdudóvó egyesületet 29 frt nyugdíjintézetit járulék fizetési alól fölmentette.

Feldolgozott a tanfelügyelő januárban 333 beadványt.

Fodor Elek közzgazdasági előadó indítványára kimondta a közigazgatási bizottság, hogy kincstári követelések miatt a vármegye területén elrendelt dologi végrehajtások a f. év szeptember haváig nem lesznek fogantatosítandók.

Hasonlólag Fodor Elek előadta azon visszás s úgy a köz- mint magán érdekek

szempontjából hátrányos és káros gyakorlatot, a mely a postai küldemények továbbításánál Sz. Csehben fent áll. Ugyanis a zilahi posta Sz. Csehbe naponta d. e. 12 órakor érkezik, s azután nyomban indítja utnak a vidéki többi postákat a sz. csehi postahivatal, ugye ezen posták nem szállítják egyuttal a déli 12 órakor érkezett zilahi posta küldeményeit, mert ezek csak délután kerülnek beosztás alá s ennél fogva ott hevernek másnap délig, tehát a vidéki küldemények továbbításánál 24 órai késedelem áll fenn.

A közigazgatási bizottság ezen eljárás sürgős megszüntetése iránt a postagazgatóságot megkereste.

Több, főként magánosokat érdeklő adó, utadó és más ügyek elintézése után az ülés d. e. 12 órakor véget ért.

„Szilágy.”

Az „Eötvös-alap” érdekében.

Örvendetes módon szaporodik azok száma, a kik a magyar néptanítók e jótekonny intézete iránt melegen érdeklődnek. A testvéri szeretet hatalma nyilván az „Eötvös-alap” működésében: felekezeti különbség nélkül egyesíti hazánk s nemzetünk néptanítóit, hogy övéiken és kartársaikon segíthessenek az inség idején, hogy az árvákat és özvegyeket gyámolíthassák, a midőn azoknak segítőkére van szükségük. Husz évi fennállása alatt 39125 frt-ot nyújtott részint ösztöndíjak, részint segélyösszegek alakjában a hozzá folyamodóknak s ily módon 236 rk., 132 ev. ref., 105 ág. ev. 13 gör. kath., 9 unit. és 78 izr. vallásu, összesen 573 tanítói család gondjait enyhítette s ezen felül a „Tanítók orsz. árvaházá”-nak a költségeihez 2474 frttal járult. Tőkésített vagyona 64577 frt: ebből a „Tanítók Háza” alapjáé 12408 frt; a „Kossuth-alap” tőkéje 864 frt.

Sajnosan tapasztaljuk azonban, hogy a szegény tanítói családok száma is évről-évre szaporodik s az Eötvös-alapot

Somlyóig fut. Mennyivel könnyebb és rövidebb ut!

Milyen egyértelművel usznak a fényben. Egygyé lettek a pártok. A szabadelvű párt, mint egy jól lakott krokodilus sütkérezik a napfényben, a néha igen nagy és erős (talán kálvinista papválasztáskor?) függetlenségi párt a fény árnyékába — ezuttal — félre vonul, a nemzetiégi mackó morog, de visszahuzza karmait, a néppárt most még nem dugja ki fejét a barátságából. Mindenki egyetért, mert itt az idő, most nem párt vagyunk, hanem sz. somlyóiak.

Igy gondolom, így magyarázom, én zilahi ember a somlyói követválasztást, mert hát uram, szerkesztő ur, kötekedő kedvemben vagyok.

Hogy kéjelegnek a győzelmi mámorban és mi mindent ki nem találnak. Hogy a Dezső báró milyen „szerencsés kezű.” Na ezt bizonyosan arra értették, hogy egyszer, ha másképp nem lehet, megfogja a vármegyeházat és oda huzza a somlyói terménytérre a zsinagógá mellé. Ha megbirta tenni azt, hogy az öreg Vályi esperest beköltöztette Czegő-ről Beszterczére és hamarosan Beszterczéről Czegőre; hát ezt könnyebben megteheti; mert az iszonyu munka lehetett már csak azért is, mert az öreg Vályi esperes czegői pap soha életében egy percig se volt és ott soha sem lakott.)*

*) Utánna jártunk a dolognak s az eset csak annyiban szorult helyreigazításra, hogy Vályi esperes a nevezetes ki- és beköltöztetés idejében kente l e k i pap volt. E módosítással a dolgot a Hamvai Sándor javára kell írunk, ki a derült történetkének bona fide possessor volt. Szerk.

A „Szilágy-Somlyó” Tárcája.

Egy fecsképar története.

Két fecsképar ütött tanyát
Az ereszem alatt.
Az egyik régen elrepült,
A másik itt maradt.

Az egyik pár azóta már
Ki tudja: hol cseveg?!

A másik párnak egyikét,
Tövis sebezte meg.

Hü párja el nem hagyta, hát
A fészeken maradt
S míg távoztak a többiek:
Ápolta az alatt.

Egy reggel aztán megleltem,
A beteg tetemét...
Azóta szegény kis madár,
Siratja kedvesét...

*

Nem nézhetem tovább, hogy eped szegényke,
Lecsüggesztett fejjel miként kesereg...
Melegebb hazába most már nem vágyik el,
Pedig itt éhez, fázik, didereg...

Nem nézhetem tovább kinos vergődését...
Tovább is egyedül: mért éljen szegény?!

Ki megyek: lelövöm... Minek annak élni,
A ki épen olyan szerencsétlen, mint én?!

Kraszna, 1895. január 29.

Dr. Steiner Mór.

Kötekedés.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Kedves szerkesztő ur! Előre kijelentem, hogy zilahi ember vagyok; már pedig mikor Szilágy-Somlyóra reá sűt a nap, akkor a zilahi ember lelkét fekete felleg lepi el, de csak azért, mert így parancsolja a méltányosság; mert hiszen, a mint szerkesztő ur is bizonyosan tudja, mikor Zilahon kizöldül a Meszes: akkor a Magura gyászlepelbe burkolja sziklaormait, vagy a mikor a zilahiak egy kis jó tubákat szippantanak: a somlyóiak prüszkölnek tőle unisono. Ez így van, mióta a zilahi főtéren felépült a vármegyeház, Somlyón pedig maholnap összeomlik.

Hát kérem újra kijelentem, hogy én zilahi ember vagyok, az voltam már akkor is, mikor a főtéren közepén nem az ártézi kut merész sugara röppent az ég felé, hanem a szemetesen folyó patak, a melyen keresztül csak egy rozoga palló tette lehetővé a szükséges haladást. Az vagyok ma is és az leszek akkor is, ha meghalok, sőt az lennék még akkor is, ha beválasztanának a somlyói városi

tanácsba, elfogadnám ugyan ezt a meg-tiszteltetést, de csak elveim fenntartásá-vá-l. (Igy szokták ezt a mai világban Szilágyi Dezsőtől kezdve a somlyói függetlenségi pártig.

Uram, szerkesztő ur! A lelkemig tele vagyok kutyasággal, maliciával, vagy mit tudom én mivel. Azt még csak el-tudtam eddigél szó nélkül tűrni, hogy Báthory István, a nagy lengyel király, a hires muszkaverő Sz.-Somlyón született. Hát régen volt, talán igaz se volt. Még akkor se nagyon zudultam fel, mikor a vén Magura telhetetlen haragjában meg-rázta filloxaerárgta keblét és talyiga-számra lökte ki magából a régi kincseket. Hadd teljék kedve, hiszen az a tehetetlen vén hegy, ha egészen arannyá változik, sem éri meg a zilahi vármegyeházat. Hát még a törvényszék — a kórházat nem is számítom. Hanem azt, hogy Sz.-Somlyónak miniszterelnök legyen a képviselője, ezt csakugyan nem is álmodtam soha! Egy eleven miniszterelnök, a király után a legnagyobb ur az országban! Sz.-Somlyón képviselő! Uram, szerkesztő ur, kötekedő kedvemben vagyok, mert érzem, hogy le vagyok gyűrve. Pokoli érzés látni a várost — egy kalap alatt — kéjelegni a dicsőségben. Most álljon csülökre Szemere és mutassa meg, hogy mit tud egy Huba ivadék! Mem ér az paszulyt sem, ha óraszámra dissztál is arról, hogy Angliában hogy nevelik a csikókat, ha az ország feje Sz.-Somlyótól bírja a helyet a képviselőházban. Még csak a képezde futott el Zilahról és Temesvárig futott, a többi most már csak

gyűjtő és kezelő orsz. tanítói bizottság felét sem elégítheti ki azoknak, kik hozzá ösztöndíj-avagy segélyért folyamodnak. Ezért fordul évenként a nagyközönség jószívűségéhez; ezért kereste meg ez évben is a budapesti szállodások, vendéglősök és kormcsárosok ipartestületét, melynek tagjai a múlt tanévben 20 vidéki tanító gyermekének adtak, a folyó tanévben pedig 37-nek adnak ingyen déli ebédet s ezzel lehetővé teszik, hogy e jelesen tanuló ifjak a budapesti tudomány-egyetemen, vagy más fő- és szakiskolákon elvégezvén tanulmányaikat, hazánknak kiváló polgárává legyenek.

A székes-főváros ama polgárait, kik e nemes cselekedetük által is megmutatták, hogy egyesületünk céljait méltányolva, mindenkor készek a hazai népoktatásügy szerény munkásainak, a néptanítóknak érdemeit áldozatkészséggel is megjutalmazni, csak növelték érdemeiket s megszerezték a tanítóság hálás tiszteletét.

Mult évi bevételeink s kiadásainkról a következőket jelenthetjük. Befolyt 1 és 20 frtos tagsági díjakban 1504 frt. Jordán Ferencz ur alapítványa 1000 frt. Tanítóegyletek évi járuléka, adományai és gyűjtéseiből 1944 frt 06 kr. Pénzügyintézetek adományából 382 frt. Perselyekből és az Eötvös-alapnak jövedelmező könyvek után 72 frt 04 kr. Közigazgatási hatóságok adományaiból 217 frt 21 kr.; a „Tanítók Háza” alapjára 925 frt 72 kr.; tőkekamat fejében 2585 frt 15 kr. A nm vallás- és közokt. miniszter ur adománya 500 frt. Az 1894. évben tőkésített vagyon 2299 frt 30 kr. Pénztári egyenleg 1893. év végén 3117 frt 39 kr. Összes bevétel 11769 frt 85 kr. Levonva ebből 9013 frt 48 kr. évi kiadást, a 2756 frt 37 kr. évi tiszta jövedelemből a bizottság ösztöndíjakra és segélyre fordít 2345 forintot; a magyarországi „Tanítók háza” alapjához csatolt 225 frtot; beteg tanítók menedékháza alapjára ad 110 frtot; a „Tanítók orsz. Árvaháza” alapjához ad 225 forintot.

Az „Eötvös-alapot gyűjtő és kezelő országos bizottság” az 1893. évben befolyt tiszta jövedelemből és a „Tanítók Háza” alapjának kamataiból néhány száz és több ötven forintos ösztöndíjat és segélyösszeget alkotott s arra pályázatot hirdet.

A folyamodványok Lakits Vendel egyesületi titkárhoz (Budapest VI. ker. érsek-utca 4. szám) legkésőbb f. é. július hó 10-ig küldendőek be.

Ugyancsak a fentvezetett bizottsághoz intézendők az Eötvös-alappal szoros kapcsolatban álló Röck Szilárd, Röck Pál, Zirzen Janka, Örley János, Léderer Ábrahám, Gyertyánffy István, Jordán Ferencz és Péterfy Sándor-féle alapítványok 50—50 frtnyi jótéteményeinek elnyerése céljából benyújtandó folyamodványok is.

Ösztöndíjban és segélyben csak azon egyének részesülhetnek, a kik az „Eötvös-alap” rendes tagjaiul felvétették magukat, kik az egy forintnyi tagsági évdíjat már legalább is öt ízben beszedgették, vagy a kik a 20 frt örökös tagsági tőkét teljesen befizették; avagy a kik az elhunyt

rendes tagoknak özvegyei vagy árvái, esetleg kenyérkeresésre képtelen nyomorék utódai. Senki sem részesülhet az „Eötvös-alap” jótéteményében, a ki ahhoz az alapszabályokban előírt mértékben nem járult. Ez idő szerint, a kik már három ízben részesültek az alap jótéteményében, nem számíthatnak sem ösztöndíjra, sem segélyösszegre. A Gyertyánffy István-féle alapítvány 50 frtos segélyösszegért a folyamodványok — ajánlás végett — az „Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület” választmányához intézendők.

Midőn újból is ajánljuk a nemzetnevelő néptanítóknak e jótékony intézetét a magyar társadalom, a nagy közönség kegyes pártfogásába, hálás szívvel mondunk köszönetet az eddigi támogatásért. Egyesületünk soha sem szűnik meg azon ifjakat, kik jótéteményben részesülnek, arra buzdítani, hogy tanulmányaik befejezése után majdan az élet küzdelmei között a jószívű emberbarátoktól élvezett jókat hálálják meg azon feladatoknak a hűséges teljesítése által, a melyek reájok nemzeti életünk mezején várakoznak.

Az „Eötvös-alap” orsz. tanítói egyesület nevében:

Péterfy Sándor,
elnök.

Lakits Vendel,
titkár.

Tanítógyűlés.

Vármegyénk tanítótestületének szilágy-somlyói járási köre folyó hó 14-én Búrgézd községben gyűlést tartott. A kellemetlen idő dacára is mintegy 20 tanító vett részt e gyűlésen. Állami iskolai tanítóink, kettő kivételével ez alkalommal is távolléttökkel tündökölték, mely körülmény annál feltűnőbb, mivel első sorban éppen tőlük várnók a jó példaadást; tőlük, hogy hanyatló egy-letli életünknek új erőt adjanak s a gyűlésben dotált pályatársaikat munkálkodásra, kitartásra s minden tekintetben az előhaladásra buzdítsák.

A gyűlést Szabó Sándor, a kör fiatal elnöke, nyitotta meg egy talpraesett és minden tekintetben sikerült megnyitó beszéd kíséretében. Tárgysorozat rendén a mult ülése jegyzőkönyvének hitelesítése után, Lénhár Lajos sz.-nagyfalusi tanító egy tanulmányos és jól sikerült gyakorlati tanítást tartott a népiskola negyedik osztályában, tárgylat vevén föl egy olvasmány módszeres kezelését és értelmezését. A tanítást, a gyűlés tagjai, meleg érdeklődéssel hallgattak végig s előadónak ebbeli fáradozásért készséggel mondtak jegyzőkönyvileg köszönetet. Ez után Török Lajos zoványi tanító, mint előadó terjesztette elő „Egyelemtartás a népiskolában” című vitatételre vonatkozó nézetét és indítványát, mely által főleg a büntetések nemeinek megállapításánál bő alkalmat adott az eszmecsere és a tanulságos vitára. Sok pro- és contra nézet kifejtése után a járáskör kimondotta azt is, hogy utolsó esetben testi büntetés is alkalmazandó az erkölcsileg vásott növendékekkel szemben, de csak mint házi fenyték, és egy iskola-széki tag jelenlétében.

A központi bizottság azon átirata, mely által a Jókai művei árához a járáskör minden egyes tagja hozzájárulni felhivatik, a gyűlés által egyszerűen tudásul vétetett.

A mult évi számadások, a jelen évi költségvetés átvizsgálása, illetve megállapítása s több kevésbé jelentékeny ügy elintézése után a járáskör kimondotta, hogy elértve az eddig divó vándorgyűlésektől, üléseit jövőben Szilágy-Somlyón, a járáskör székhelyén óhajti és fogja megtartani. E határozata által a járáskör aligha tul nem lőtt a célon, s aligha többet nem ártott a tanügynek s egyleti életének, mint a megnyitott használni remél e határozata által. Ennyi az, ami a jelzett gyűlésre vonatkozik. Még csak egyet kívánok megemlíteni. Ez pedig az, hogy a járáskör egy pár tagot, azon okból, mivel e gyűlésre ígért értekezletét, sem pedig gyakorlati tanítását nem tartotta meg, jegyzőkönyvileg megróttá s velök szemben ebbeli követelését fenntartotta a jövő gyűlésre. Nem céloz e megróvás helyes vagy helytelen voltát fürkészni, de az csakugyan nem megy, hogy bárki is egy, vagy más okból, egy testülettel szemben, adott szavát be ne váltssa s működése elébe akadályokat gördítsen.

Későre járt az idő délután, midőn a munkába kifaradvá, a terített asztalhoz ült a járáskör, hogy az elnök szives vendégszeretete mellett feledje a nap fáradozásait s a bölcs ama mondását: „quem dii oderunt, paedagogum fecerunt.”

Egy jelen volt tanító.

Krasznai események.

— A zene- és dalkör együttes fillér-esté-lye febr. hó 16-án. —

Jó fiúk vagyunk mi krasznaiak, a helyzet magaslátán állunk, mert a helyett, hogy Kraszna jövő nagyságának, ma már csak — ha csak igaz, kevés időre is — eszményi romjain kellene szomorodnunk, s mi? ... Carneval ó hercegségének állandó lakást rendeztünk. Bánffy ő kegyelmessége lett Somlyón a követ, a mi reményünk Serbán uraság megugorva a nem jelöltetés dicsőségétől — vitte magával a krasznai járásbírósg tagjainak kinevezését.

Se baj! sohajtánk föl, több is veszett Mohácsnál. A mi elnem mult, az még mind megjöhet. Lesz még szőlő, lágy kenyér!

Ha a járásbírósg nem jött meg, megjött febr. 16-án a zene- és dalkör estélye. És ez a szitty ellenzék, mely más-
kor csak opponálni tud, hűséges mameluk sereg lett. Csak helyeselni tudott. Igaz, úgy van, hogy volt! zugott a sereg ajka. Mindenkinék a megelégedés, lelkesültség ült orrán, csak egy vén kuruc, az ellenzék főkorteke volt szomorú.

Mi baj bátyám! kérdem, rosszak a szereplők? Nem elég sikkes Márta vagy Nelli? Vagy talán a mükedvelők nagy bögeje van rosszul hangolva.

Minden jó, nagyon szép. Miért nem lelkesül akkor? Nem tehetem! Fogadása van? Nem, hanem a lelkem fáj, hogy az a lelkes ellenzék mily egyhanguan helyes-
sel, éljenek. Rosz jel. Nekünk nem volna szabad tudni, hogy mi az a helyes, úgy van. Lássá öcsém Somlyó megtanulta, mi lett az eredmény? Hej! híres ellenzéki város volt az!

Vesünk, pusztulunk, oda öcsém uram a régi erény.

Zugó tapsvihar elnémitá beszédünket — a mükedvelők remekeltek, a közönség kedvencei mellett tüntet.

De legyen ründ mindenütt, így az én tudósításomban is.

Az önképző zenekör „Mädchenlaunen” című valcerral nyitotta meg a fillérestély műsorát. Az ifjuságot élő zenekar — csak pár hónapja alakult — szép játékért zajos tapsjutalomban részesült.

Ezután Fülöp Lajos ur szavalt Gyulai Pál „Pókainé” c. költeményét érzéssel és hatásosan.

Most a dalárda lépett az emelvényre, énekelte egy népdalegyveleget, melyet a közönség megújrazott. A dalárok szépen, összhangzatosan énekeltek.

Erre következett az estély fénypontja: Muray Károly „Virágfakadás” című egy felvonásos vígjátéka.

Mükedvelők színelőadása rendszerint „Nolli me tangere” — a kritikus előtt. De azok, a kik Murai vígjátékát: a „Virágfakadás”-t nekünk előadták, bátran lemondhatnak e privilegiumról, mert szinte sértő volna rájuk nézve, ha más mértéket használnánk velük szemben, mint a minővel professzionátus színészek játékát fölmérni szoktuk; — oly egybevágó, kerekded volt az egész előadás, s oly praecise volt kidolgozva minden egyes szerep még legapróbb részleteiben is.

Mind a mellett legjobban voltak előadva a női szerepek, a mit — ha malici-
osus akarnék lenni — úgy magyaráznék meg magamnak, hogy a nők általában jobban tudnak — tettetni, de minden esetre nagyobb az alkalmazkodási képességük. Csak így érthetem azt, hogy Wargha Gyuláné urnő példaul, oly pompásan személyesítette Mártát, ezt a minden ízében magyar észjárású feleséget, a ki pipogya férje mellett a „jogart” és kalapot viselni kénytelen, — hogy a krasznai férjek azóta mind összetett kézzel adnak hálát az Uristennek, a miért olyan kegyes volt hozzájuk, hogy számukra jobb feleséget teremtet — egy-két fokkal — Mártánál; — de egyuttal mind készül „kitörni” is, mint „Péter bácsi,” kit Benke Károly ur személyesített, még pedig — dacára annak, hogy a szerepet csak időközben vette át — oly sikerrel, hogy azt hiszem, igen sok férj magára ismert benne, — ámbár bevallani ezt senki sem hajlandó.

Hasonlóképen pompás Nelli volt Farczády Sándorné urnő, egyesítve magában mind azt a naivságot, pajkosságot és tömértelen mennyiségű szerelmet, a mit az ember egy kíváncs Nelltől megkíván, s így csöppet sem lehet csodálkozni azon, hogy Laczi (Madarász Imre ur) összes jogi tudományát, minden találékonyságát s furfangját előszedte, hogy Nellt elhálássa magának — partnerül s Madarász urnak úgy látszik, nagy képessége van ezen a téren.

Ügyes szobacica volt Miron Berta kisasszonyka Kati szerepében és a mit

nem kellett volna utoljára hagynom: meg-
lepett mindenkit bátor föllépésével s a színpadon való otthonias „ordításával.” Ödön, (Wargha Lacika) ez a 8 éves gyermek, a ki még sokra viheti ezen a téren.

Egyszóval a mi mükedvelőink igazán pompásan sikerült estét varázsoltak elő.

A függöny legördült, a közönség a mükedvelő színészeinket még kellőleg meg sem dicsérhette, midőn a dalárok ajkain felcsendült egy szép borsdal. A közönség nem szűnt meg addig ugrázni, „hogy volt”-ozni, míg a dalárok a köz-
óhajnák megfelelő elénekelték az „Étlapot.” Egy maliciosus hallgatónak meg is jegyezte, hogy a sorrend nem jó, mert előbb kellett volna az „Étlap” s az után a „Borsdal.”

Befejezésül az önképző zenekör játszott népdalokat. A hosszas és lelkes ugrázás után pedig „Rosen valser” című keringőt kifogástalan szabatos-sággal játszottak el.

Ezzel a program befjezve lett. Most az ifjuság táncra perdült. Volt kedv, de nem volt hely. De azért megértették egymást.

A jelenlevő hölgyek megbocsátanak, ha névsorukat most nem állítottam össze, de ígérem — hisz úgy is mindnyájan ott leszünk, — hogy a tüzöltő bálon e hó 23-án, a szép füzért összeállítom.

Krasznán, 1895. febr. hó 18-án.

Busmagyar.

Különfélék.

— Albrecht főherceg, a mi királyunknak nagybátyja, a habsburg uralkodóház legidősebb tagja, Arcóban, Olaszországban meghalt.

— Egyházmegyei tanács. A szilágy-szolnoki ev. ref. egyházmegye tanácsa f. hó 20-án Szilágy-Somlyón tartott ülésében Mogyoróssy I. zilahi papnak az egyházmegyének négy új egyházmegyévé földarabolását tartalmazó javaslatával foglalkozván, az egyházmegyének felosztása mellett egyetlen egy hang sem emeltetett, míg ellenben az egyházmegyének jelenlegi kiterjedésének épségben tartása mellett sokan, közöttük Bartha Dezső egyházm. főjegyző, Szabó Pál, K. Nagy Elek, Vincze Ödön, Diószeghy Mór lelkészek s a világiak közül Visky János és Bölöni Sándor is fölszóllaltak. A javaslat különben Bartha D.-nek lett kiadva, ki arra a közelebbi egyházmegyei közgyűléshez a most jelzett szellemben fog előterjesztést tenni.

— Tüzöltő-bál. Szilágy-Nagyfaluban f. hó 26-án az ottani tüzöltő-egylet javára báró Bánffy János r. elnök, Nagy Ferencz és Lázár István r. alelnökök aláírásával kibocsátott meghívó szerint zártkörű tánc-estélyt rendeznek.

— A mandátum vivők. Ama küldöttség tagjainak névsorát, amely báró Bánffy Dezső miniszterelnöknek a szilágy-somlyói választókerület mandátumát átadta, több lap tévesen hozta, miért a küldöttségben tényleg résztvevő egyének névsorát következőkben közöljük: Gencsy Sándor polgármester, Tamko Bertalan ügyvéd, Zobel Lipót kir. tanácsos, Mile Mihály kir. járásbíró, Kethely István föld-birtokos, Hegedüs Sándor rendőrkapitány, Nagy Gyula főszolgabíró, Veress Sándor dr. szolgabíró, Nagy Lajos adótárnok, Szénasy Miklós kir. közejegyző, Bartha Iván ügyvéd, id. Paskuj István föld-birtokos, Láng Jakab dr. járási orvos, Lang József kereskedő, Weinberger Kálmán szeszgyáros, Cseh Kálmán p. ü. biztos és dr. Simó Károly, — vidékiekből Bánffy János báró nagybirtokos, Böckel Béla dr. Nagy Ferencz gazdatiszt (Sz.-Nagyfalu), Nagy Domokos főszolgabíró (Kraszna), Orosz Zoltán körjegyző (Kémer), Vincze Ödön ev. ref. lelkész (Kémer), Vajda László körjegyző (Kárástelek), Mike István föld-birtokos (Perecsen).

— Kaszánya. Az ujonnan felállítandó honvéd-zászlóaljnak városunkban elhelyezésére javaslat tételre kiküldött bizottság kedden gyűlést tartott s abban állapodott meg, hogy kaszánya építését csak az esetre fogja a képvisleti közgyűlésnek javasolni, ha az építendő laktanyára az állammal a bérleti szerződés legalább is 25 évre megköthető leend.

— Dicsőró oklevél. Szeőke Bálint zilahi kir. törvényszéki elnök a szentpétervári nemzetközi gyümölcs-kiállításon gyümölcs-
cel és gyümölcspálinkával két dicsőró ok-
levelet nyert. A 620 dicsőre méltott ki-
állító közül 43 magyar lett nyertes.

— Király Péter végzett jogász folyó hó 9-én Debrecenben az államtudományi államvizagát szép sikerrel letette.

— A postai gyűjtőszekrények nem fe-
lelnek meg városunk forgalmának. Több-
ször megtörténik, hogy a szekrények any-

nyira tömve vannak levelekkel, hogy alig lehet már többet bele szuszakolni. Ajánljuk a dolgot előzékeny postafőnökünk figyelmébe s reméljük, hogy vagy újabb szekrények föllállítás, vagy nagyobbakkal kicserélése, vagy pedig azok tartalmának napjában több ízben leendő kiürítése által a bajon minél előbb segíteni fog.

— **Lóvizsgálat.** Sz. Somlyó f. hó 20-ik napján fogatosította Valentini Nádor állami állatorvos a lóvizsgálatot. A lóállomány általában egészségesnek és jó karban levőnek mutatkozott. Egyetlen egy vén gebe takonykór gyanusnak tűnő fel, az hatóságilag azonnal lebunkóztatott. Négy darab csikó pedig nagy mértékben rühesnek találtatván, azoknak elkülönített helyen való gyógykezelése lett elrendelve.

— **Halálozás.** Tasnádon idős. Koritsánszky Ferenc városi hivatalnok f. hó 15-ikén élete 64-ik évében elhunyt. Elhunyt nagy számu rokonság gyászolja, ezek között Dulka Elek gyógyszerész sógorát, — ifj. Koritsánszky Ferenc szolgabíró és Koritsánszky Gyula takarékpénztári főkönyvelő édes atyjukat gyászolják az elhunytban.

— **Tűzoltó-egyleti közgyűlés.** A sz.-somlyói önkéntes tűzoltó-egylet február 17-ik napján tartotta meg rendezévi közgyűlését. A gyűlés tárgyai voltak: az egylet újbóli szervezése és az egész tisztikarnak újbóli választása. Az alapszabályokon némi módosítás történt, minek kifolyása az, hogy az egyletnek jövőre a főparancsnokon kívül még másik — ugynevezett polgári — elnöke is lesz, kinek tisztében állandó az egylet egyleti ügyeinek vezetése, — a főparancsnok pedig kizárólag a tűzoltóság gyakorlati ügyeinek vezetésével lesz megbízva. A választások következőleg ejtettek meg: Elnök: Geneszy Sándor; — főparancsnok: Czecz Károly, (Svaicer Gábor a jelöltséget nem fogadta el); — alparancsnok: Lengyel Ferenc; — osztályparancsnokok: Lisztai István, Szarvadi Imre és Szabó Lajos; — segédtsitz: Kedves János; — szakaszvezetők: Bikfalvi András, Kálmán István, Kálmán Ferenc és Nagy József; — orvos: dr. Láng Jakab; — pénztárnok: Benkő Pál; — zászlótartó: Merk János; — szertárnok: Kriszt Sándor; — segédtsitzárnok és gépmester: Fejér Lajos; — örsvezetők: Krios József, Szellő István, Barbóczky János és Kálló Gyula.

— **Nyilvános számadás.** A f. hó 12-ik napján Sz.-Somlyón rendezett ifjusági bál összes bevétel 114 frt 50 kr, kiadás 94 frt 75 kr volt és így a Báthory-várkert díszítésére 19 frt 75 kr. tiszta jövedelem maradt. Ebben a következő felülfizetések is beemeltetnek: Dr. Kálmán Ignác, ifj. Tüzes Karácson (Csáki-gorbó) 2—2 frt, Pataki Józsefné, Márkus Gusztáv, özv. Tóth Lajosné, Gerece András, Lázár János, Lázár István, Ruszka Ignác, Somogyi Kálmán, Páskuj József, utólagosan N. N., utólagosan N. N. 1—1 frt, Farkas Ferenc, dr. Böckel Béla, Páskuj Antal 50—50 kr. összesen 16 frt 50 kr. A rendezőség.

— **Női kézimunka kiállítás.** A szilágy-sági román nőegylet Szilágy-Somlyón, a f. évben tartandó nőegyleti rendezés közgyűlési alkalmával női kézimunka és háziipar kiállítását rendez. A bejelentés, illetve gyűjtőívek és felhívások már szét is küldettek. A felhívás szerint a kiállítók felkértek, hogy a kiállítandó tárgyakat, avagy azoknak egy részét a nőegylet céljaira ajándékozzák. A kiállítási tárgyak Maniu Jánosné Coroianu Klára címére Szilágy-Somlyóra f. évi július hó 15-ig küldendők be.

— **Az érmelléki gazdák f. hó 10-ik napján** Tasnádon értekezletet tartottak, melynek tárgyai a cukorrépa és kendertermelés meghonosítása s ezzel kapcsolatos kérdések voltak. Az igen szép számmal egybegyűlt gazdák a cukorrépa termelés, részint a munkaviszonyok, részint a tervezett cukorgyár létesítéséhez megkívántató lekötölések sulyos volta miatt ez idő szerint teljesen elajították, — hanem a kendertermelésre vállalkoztak és 500 holdon való termelés ajánlottak fel, minek következtében kilátásba van helyezve, hogy azon amerikai tőkepénzesekkel, akik az országban már több ilyen gyárat állítanak fel, megkötik a szerződést s így a gyár felállítására is biztosítva lesz.

— **Szölővessző eladás.** A szilágyvármegyei gazdasági egyesület zilahi telephén 40.000 darab sima Yorkmadeira (oltás nélkül direkt termő) szőlővessző van eladós. 1000 darab ára helyben Zilahon öt forint. Megrendelhető Dózsa Elek gazdasági egyesületi titkárnál Zilahon. Szállítás esetén csomagolásért 60 kr. számítatik. Fuvardij a vevőt terheli.

— **Krasznán f. hó 16-án tartott „állástélyen” felülfizettek:** Gál Lőrinc 1 frt, br.

Györffy Pál 1 frt 60 kr. Nagy Domokos 2 frt 50 kr. Tompa Arthur 60 kr, Farcady Pál 50 kr, Bakcsi Berta k. a. 20 kr, Miron Márton 10 kr, Nits Dániel 30 kr, N. N. 20 kr, Fülöp Lajos 70 kr, Glück Izidor 20 kr, Glück Vilmos 10 kr, Veszter János 20 kr, N. N. 20 kr, id. Kövesdy Elek 30 kr, Belle Gyula 20 kr, K. Nagy József 50 kr, Korbuly Márton 10 kr, Tyukody Áron 1 frt, Lengyel István 1 frt. Moldován Tivadar (M.-Lépos) 1 frt 80 kr, Luda Lukács 20 kr, Macha Gusztáv 1 frt. Csapek János 30 kr, Farr Sándor 90 kr, Mangur János 30 kr, Khun Ferenc 30 kr, dr. Steiner Mór 10 kr, Marosi György 20 kr, Bogdán bácsi 10 kr, Olsavszky Simon 20 kr. Az est tiszta jövedelme 42 frt 28 kr. Mely a dal- és zenekör között egyenlően osztott fel. E felülfizetésekért a két egyület hálás köszönetét e helyen tolmácsoljuk.

— **Farkasok.** A tél zordonságát mi sem igazolhatja jobban, mint az, hogy a farkasok már a falvakban is tesznek látogatást. Így a múlt napokban Krasznán, a vásártér mellett levő házak körül az ordas urak látogatást tettek. És ugyancsak a csizér-krasznai postát, mely éjjel közlekedik, támadták Kr.-Horvát iránt. A kocsiának fegyvere nem lévén, eltrombitálta őket.

— **Papválasztás.** A sz.-sámsoni ev. ref. egyházközség papjává f. é. február 10-én Bod Ferenc komádi segédlelkész választott meg.

— **Csikó legelő.** A szolnok-dobokamegyei gazdasági egyesület rettegi csikó legelőjére Szilágyvármegyéből is vesznek be csikókat. Legeltetési díj 1—2 éves csikókért 10 frt, 3—4 éves csikókért 12 frt. Ezért teljes ellátást nyerhetni minden tekintetben. A legelő szabályzatát meg lehet ismerni az egyesület értesítőjének f. évi 5-ik számából Zilahon Dózsa Eleknél, a községi előjáróságoknál: Ördögkúton, Vármezőn, Zsibón, Farkasmezőn, Szilágy-Csehben, Menyőben, Diósdiban, Sz.-Főkeresztúron, Hadadban, Sámsonban, Erkedén; Krasznán Nagy Domokos főszolgabírójánál és Bakcsi Sándor ref. papnál, Sülelmóden Récsai Lajosnál, Ardón Fodor Eleknél, Czikon Péchy Mihálynál.

— **Diák-bál.** A zilahi áll. segélyezett ev. ref. főgimnázium diákifjusága 1895. évi március hó 2-ikán Zilahon, a vármegyei ház dísztermében jótékonycélú hangversenyyel összekötött táncmulatságot rendez. A hangverseny műsora: 1) Bajjeleneti kar Verdi „Guzmann Johanna” e. dalmüvéből, előadja az ifjusági énekkar 2) „Gedővár asszonya” irta Kiss József, szavalja Friedmann Tibor, VII. o. t. 3) „Luccia di Lammermoor” irta Donizetti, előadja az ifjusági zenekar. 4) „A ruha” irta Eugén de Manuel, szavalja Szilágyi Sándor, VIII. o. t. 5) „Hajós dal” irta Bellmann, előadja az ifjusági énekkar. 6) „A volapük” irta Gabányi Árpád, előadja Boross Lajos, VII. o. t. 7) „Népdal egyveleg” összeállította Rácz János, előadja az ifjusági zenekar. 8) „Riadó” irta Szügyi József, előadja az ifjusági énekkar. Hangverseny után tánc lesz.

— **Magyar ipar.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamarát arról értesítette a kereskedelmi miniszter, hogy a gépeknek és alkotrészeinek készítéséhez használatos vas-és acéllemezeket vont és hengerelt csöveket még mindig nagy mennyiségben hoznak be külföldről, míg a zolyom-breznoi kir. vasgyár, amely ez árukat hazánkban egyedül gyártja, igen keveset ad el gyárosainknak. Midőn e sajnálatos körülményt közzétesszük, egyuttal felhívjuk az érdekelt fémiparosainkat, hogy ily nemű szükségleteiket — megfelelő ár és mennyiség esetén — e kitűnő hazai gyárból fogják beszerezni, annál is inkább, mert a kereskedelmi miniszter elvileg kijelentette, hogy közszállításoknál és állami kedvezményeknél előnyben részesíti az oly ajánlkozókat, akik hazai eredetű anyagot fognak szállítani.

— **Divat tudósítás.** 1895-ik év tavasznyár. Henneberg G. ismert selyengyára közlése szerint. Társas összejeveteleknél, színházi és hangversenyhez való öltözékeknek, damasz mellett bengalinn és szatin fognak előnyben részesülni. Már két év óta tétettek kísérletek a bengaline szövést honosítani, mely nemessebb, teljesebb és bársonyszerűbb ráncokat vetne, mint éppen a bengaline. Ezen cikk nemcsak a legközelebbi, de a jövő őszi idényben is nagy szerepet fog játszani, miután Páris, London és Amerika részére changeant, mintázott és gazdag színváltozatokban lett megrendelve. Továbbá az 1895-ik év a taffet-szövésű kínai-szöveteket, csikok s rendkívül mennyiségű kockázottakat a parányibb kockától a legnagyobbikig mindegy lehetőségekben és elragadó kombinációban hozza, a taffét szövést damaszt és borchében is előnyben részesült, mennyi időre? Azt senki sem tudja, mert ép az osztrák hölgyek nem barátnői a taffet-selyemnek (a párisiakkal ellentétben, kik előszeretettel

választják a taffetet!) Ők a puha süraht, satin-merveilleut részesítik előnyben, ezekből is nagyon sok lett rendelve, nevezetesen changeant (szinjátzó) szövetek. A schottis selyemszövetek alig tűntek el, már ismét felmerülnek a legújabb színkompositiókban és főképp blousokra és ujjakra alkalmaztatnak. Japáni és kínai foulárdok, egyszínűek és mintázottak, valamint nyers selyem básztruhák, shantung és tussorok maradnak, de nem is fognak sohasem eltűnni, mert ezek a legcélszerűbb utazó és társas megjelenéshez való ruhák. A legdivatosabb színek, fabarna (világos setétig) tiszta klauz, türkiz, a piroskás, fraise, serpent, homok-sárga és nevezetesen a kékes violet a legsetétebbtől a legvilágosabb árnyalatig.

— **Orosz kitüntetés.** A pár hónappal ezelőtt lezajlott szentpétervári nemzetközi nagy kertészeti kiállításon kitüntetetteknek jegyzéke most került birtokunkba. E kiállításon több részről adományozott kitüntetések között Ő császári fensége Mihailovics Nikolai nagyherceg a kiállítás védnöke által adományozott kilenc nagy arany érem foglalván el a legkiválóbb helyet, endkivüli nagy érdemű tárgyat képeztek; mert általános volt az óhaj, hogy e kilenc nagy kitüntetés Oroszországban maradjon, a minthogy is nyolcat csakugyan a legelőkelőbb orosz cégek vittak ki. A nagyherceg éremeinek kilencedikére azonban az ezen világversenyre sereglett angol, francia és német világegyek óriási versenyével szemben egy hazai cég — Mauthner Ödön budpnti magkereskedő — érdemesített. Midőn a hazai magkereskedelem ily magas fokra emelkedését örömmel vesszük tudomásul, őszintén óhajtjuk, hogy földmívelésünk egyébb ágazatai is ily törekvő cégek kezeiben legyenek, mert ez esetben csakhamar fel fog az virágozni és a válság ellensúlyozva lesz az óriási haladás által. Mauthner további törekvéseitől pedig reméljük, hogy épugy mint magterményeinek Németország felé hathatósan utat tört, legújabb nagy diadalának terén: Oroszországban is új vidékeket fog föltárni magkivitelünknek.

— **Vetőmagvak.** (Mauthner Ödön tudósítása.) A termelők részéről vajmi szórva-nyosan érkeztek a kinalatok, mert készleteiken már tuladtak és így a piaci forgalom is csak szűk keretben mozgott. Igazán elsőrendű löherét és lucernát termelőknél igen keresnek és az a kevés a mi még kapható, magas áron lesz fizetve. Magkereskedőknél különösen takarmányrépamagvak van nagy kereslete, a mennyiben az érdekelt körök véleménye oda irányul, hogy az árak nem fognak többé lejjebb szállni, mert máris oly alacsonyok, hogy a termelési költségeket sem fedezik, ellenkezőleg, ily élenken maradó keresletnél inkább az árak emelkedésére van kilátás. Természetesen ez csakis megbízható eredetű magra vonatkozik.

Jegyzések 100 kilónként Budapesten:

Lucerna	35—50	frt
Vörös löhere,	50—65	frt
Tavaszi búkköny	7½—7¾	frt
Baltacin	11—11½	frt
Muharmag	16—17	frt
Takarmányrépam.	32—40	frt
Takarm. répam. olajb.	32—34	frt

Heremagvak plombázása.

A budapesti m. kir. állami vetőmagvizsgáló álmós az 1894—95. idényben f. évi február hó 6-ig az alább megnevezett magkereskedők és termelők számára a következő mennyiségű vetőmagvakat plombozta le:

	Lucerna.	Lóhere.	Össz.
	métermázsa.		
Mauthner Ödön Budapest	1005	1385	2390
Kramer Lipót	139	107	246
Ullmann Károly	136	162	298
Gróf Teleki Arvéd, Drassó	—	385	385
Lederer testvérek, T.-Kürt	2	156	158
Deutsch Gyula Budapest	126	99	225
Haldek Ignác	250	270	520
Magy. mezőg. szöv.	176	317	493
Beimel és fia	—	214	214
Szávoszt Alfonz	64	—	64
Frommer H. A. utóda	84	20	104
Nöthling Vilmos	17	19	36
Littman Ármin, Orosháza	53	64	117
Összesen	2052	3198	5250

— **Apróságok.** A megtréfált vevő. Hurgya Bálint a debreceni külváros ép oly élelmes, mint amilyen humoros kereskedője volt. Hurgya Bálint valószínűleg hivatást tévesztett, mert a humorával mégis többre vihette volna, mint a kereskedéssel.

Igen, de más bökkenője volt a dolognak. Az ő családjának minden egyes tagja kereskedéssel, meg pedig állatkereskedéssel foglalkozott, nem akarta hát a familiát megszégyeníteni s ha nem állattal, de vegyes portékával kereskedett ő maga is.

Hurgya Bálint megtartotta a kereskedést és folytatta a kedélyeskedést. E mellett azonban nem késelt határtalan reklámozni családját ama tagjainak üzletére is, akik állatkereskedéssel foglalkoznak.

Egyszer, mindenesetre azonban e héten, beállt hozzá egy ügyes, de azért ravasz lócsiszár.

— Adjon Isten!
— Hozta Isten!
— Hallom, hogy az urnak a rokonsága állatokkal kereskedik.

— Igen biz a. Venni akar?
— Venni ám!
— Na hát jó volt, hogy hozzám fordult. Kár is lett volna tovább mennie, az én családomban mindent megszerezhet. Ha ököre kell, itt van az öcsém. Ha bivaly kell, itt a sógorom. Ha ló kell, itt van a fiam.

— Hát ha disznó kell?
— Akkor ott van az apósom.
A lócsiszár rázta a fejét.
— Hát szép, szép, mindenesetre nagyon szép. Hanem én mégis csak tudok olyat mondani, amivel senki sem kereskedik a családjában.

— No halljam! kiáltotta el magát Hurgya Benedek.

A lócsiszár mosolygott s olyan hangon, mint a ki biztos benne, hogy ellenfelét megfogta, kérdé:

— És ha számár kell?
Hurgya Benedek nagy komolyan gyorsan kész a válaszal:
— Akkor itt van maga.

— **Henneberg-selyem** csakis akkor valódi, ha közvetlen gyáramból rendelik — fekete, fehér, és színeseket 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csikos, kockázott, mintázottakat, damasztot s. a. t. (mint egy 240 különböző minőség és 2000 mintázatban) s. a. t. postabér és vámmenyesen a házhoz szállítva és mintákat postafordultával küld: HENNEBERG G. (cs. k. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Irodalom.

— **A Pallas Nagy Lexikonának** füzetes kiadásából megkaptuk a 101—105. füzeteket, vagyis a VII. köt. 11—15. befejező füzeteit. E füzethez, melyek a Frigyes és Geszt közti anyagot ölelik föl, a következő külön mellékletek vannak csatolva: Fűtő szerkezetek (3 lap), Galambok (szinnyomat), Galicia és Bukovina térképe, Galvanométerek, Készülékek, a világító gáz gyártásához, Gázlángzók, Gázlók, (2 lap), Gázmotor-szerkezetek, Gázfűző és fűtő szerkezetek, Az egészséges és beteg gége (szinnyomat), Gemmák. Ezen kívül a szövegen is számos ábra van.

— **Az Erdélyrészi Kárpát egy-** let „Székelyföld” című diszmunkára hirdet előfizetést, mely a millenium alkalmából a székelyföldnek szélesebb körben megismertetését tűzte feladatául. A 20 ivre tervezett művet Hanko Vilmos dr. szerkeszti.

Szerkesztői üzenetek.

„Nem átkozom”, „Örökké” című versek nem ütök a mértéket. Rövidebb elbeszéléseket szívesebben fogadunk, de hogy közölni fogjuk-e, azt csak azután mondjuk meg, ha előbb elolvassuk. Láthatatlan mit sem ígérhetünk.

Egy tanítónak. Közleményeit eddig is szívesen vettük s jövőre is köszönettel várjuk.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓTULAJDONOS:

BÖLÖNI SÁNDOR.

Nyilttér.)*

—

Nyilatkozat.

A vidéki lapok egy némelyikében „Nyilatkozat” címmel Haldek Ignác aláírásával egy nyilttéri közlemény jelent meg, melyben Haldek Ignác magkereskedő, a ki rövid idővel ezelőtt a budapesti kir. Törvényszék fenytő osztályának

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

nyilvános tárgyalási termében vádlottként a vádlottak padján ült, saját kényelmetlen helyzetének leplezése végett az ellene még mindig folyamatban levő büntügyre vonatkozólag a vidéki közönséggel egyet-mást elhitetni igyekszik.

Ezen tendenciózus hírszettel szemben, de annak előrebocsátása mellett, hogy egy bírói határozatnak jogerőre emelkedése előtt senki ember fiával, különösen a még jogerőre nem emelkedett bírói határozat által érdekelt féllel polémiába nem bocsátkozom, szárazon csupán annak konstataására szorítkozom, hogy a budapesti kir. törvényszék mint büntető bíróság előtt szabályszerűen lefolyt büntvizsgálat alapján a budapesti kir. ügyész mint vádhatóság hivatalból Haldek Ignác magkereskedő ellen vádindítványt tett és a főmértősegi kir. Curia T307/B. 394. sz. a. kelt határozatával éppen a vizsgálat adatai alapján Haldek Ignác magkereskedőt a lopás büntetettére való felbujtás miatt vád alá helyezni rendelte.

Az ezen vádhatározat folytán megtartott vég-tárgyaláson a közvádó kir. ügyész ezen tárgyalás fejleményeihez képest a vádat fentartotta és Haldek Ignác magkereskedőt a lopás büntetettére való felbujtás hivatalból üldöz-zendő bűncselekményének elkövetése miatt indítványozta megbüntettetni.

Az első fokban eljáró bíróság vádlott Haldek Ignácot felmentette ugyan, de a bűncselekmények megtorlásának szorgalmazására hivatott vádhatóság nyomában nyilvános tárgyaláson a felmentő ítélet ellen fellebbezését jelentette be.

Haldek Ignác felmentése tehát még nem jogerős és felső bíróságainak vannak hivatalból Haldek Ignác eljárása felett ítéletet mondani; ő maga saját ügyében bíró nem lehet és nyitltéri közleményekkel bíróságainkat praecooccupálni nem fogja.

Ennyit tartoztam az igazság érdekében kijelenteni, de polémiába Haldek Ignáccal nem bocsátkozom, csak azt kívánom még megjegyezni, hogy merő valótlanság az, a mit Haldek „nyilatkozat”-ában még eddig jogerőre nem is emelkedett felmentésének okául felhoz.

A kit a Curia jogerősen lopás büntet-tére való felbujtás miatt vád alá helyezett és a ki ellen a vádhatóságot képviselő kir. ügyész ezen büntetést a vádat nyilvános vég-tárgyaláson hivatalból fenntartotta és a ki ellen végre a kir. ügyész fellebbezése folytán a büntvadi eljárás még ma is folyamatban van; az ugyan-csak hiába fenyegetőzik hamis vádaskodás miatt való feljelentéssel!

Budapest, 1895. február.

Mauthner Ödön.

HIRDETÉSEK.

297—1895. tkvi sz.

Hirdetmény.

A sz.-somlyói kir. járásbíró-ság által közhírré tétetik, hogy a zilahi kir. törvényszék területén fekvő Percesen község telekkönyve birtokszabályozás folytán az 1869. évi 2579. I. M. sz. rendelethez képest átalakítatik és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX. 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. törv. cikkek a tényleges

birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. törv. cikkben szabályozott eljárás a tkvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított, e célból az átalakítási munkálatok hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1895. évi március 18-án fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1) összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazottak által jelenjenek meg és az új tkvi tervezet ellen netáni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő: mert a régi tkv végleges átalakítása után a téves átvezetések-ből eredhetők kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek arányában többé nem érvényesíthetik.

2) Mindazok, kik a tkvben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a tkvi hatóság küldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama-alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseket igazoló okiratokat mutassák fel.

3) Mindazok a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de tkvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. XXIX. t.-c. 15—18-ig s 1889. XXXVIII. t.-c. 5. 6. 7. és 9. §§-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak s azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó tkvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el, és a tőjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen uton érvényesíthetik s a bélyegilleték elengedési kedvezményétől is elesnek.

4) Azok, kiknek javára már tényleg uengszűnt követelésre vonatkozó zálogjog vagy egyéb megszünt jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, mi szintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék illetve, hogy a törlési engedélyt nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kir. jbiróság mint tkvi hatóság. Sz.-Somlyón, 1895. január 25-én.

Donovák Sándor,
kir. aljbíró.

2—3

HIRDETMÉNY.

Szilágy-Krasznán, a piacon, főtéren lévő sarok-üzlet lalással, kerttel, istállóval, faszinnel stb. ellátva 1895. évi március 1-től több évre haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni lehet a tulajdonossal Zilahon, Bikfalvy-Testvérek üzletében, vagy e lap kiadóhivatalában. 1—?

Szilágyvármegye tasnádi járása főszolgabírájától.

950—1895. közig. szám.

Pályázati hirdetmény.

Szilágyvármegye tasnádi járásában a N.-Pacsal, K.-Pacsal, Kr.-Pacalusa, Csekernye, Bajom és Usztató községekből csoportosított nagy-paczali körjegyzői állás, melynek évi javadalmazása az irodai átalány, sorozási költség s irnoktartás beszámításával 764 frt 83 kr. készpénz, természetbeni lakás és a felek érdekében teljesített magán munkálatokért a vármegyei szabályrendeletben meghatározott munkadíj, — folyó évi március hó 14-én d. e. 10 órakor a kör székhelyén tartandó választás után fog betöltetni.

Felhívom ennél fogva az ezen állomást elnyerni óhajtó okleveles jegyzőket, miszerint az 1883. évi I. t.-c. 6. §. értelmében felszerelt pályázati kérelmeiket — a melyhez a keresztlevél, s az eddigi közszolgálatukban létüket tanúsító bizonylatok is esatolandók lesznek — hozzám folyó évi március hó 10. napjáig anynyival is inkább beadják, mivel a későbbben érkezetteket hivatalból visszautasítani fogom.

Tasnád, 1895. február hó 14.

Bölöni Bálint,
főszolgabíró

1—2

Tölgyfa.

Az Ippi Nagy-Rézen 21 hold területű erdő, — épületfának és vasuti talpfának (schlipper) alkalmas, — fa-állománya eladó.

Szilágy-Somlyón.

Bölöni Sándor.

Védjegy. Védjegy.

Mária-czelli

Gyomor-cseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajknál, nélkülözhetetlen és állandóan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, teltség, savanyú, felbőffés, hasmenés, gyomorfégés, felesleges, nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörös szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejtájásnál, a menyhihen ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámor-moidáknál.

Említett bajknál a **Máriaczelli gyomorcseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszerész Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva, a készítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”.

A **Máriaczelli gyomorcseppek** valódián kaphatók.

Kapható Szilágy-Somlyón: Balta Elemér gyógyszeráránban. 8—

Leszállított árak!

Leltározás alkalmából alant jegyzett árukat e hó 10-dikétől

tetemesen leszállított áron árulom ki.

Ugy mint:

- 50 darab Asztali készlet Fayansból és porcellánból.
- 200 darab Thea, kávé, fekete kávé készlet Fayansból és porcellánból.
- 100 darab Mosdó készlet Porcellán, Fayans és Zománéból.
- 300 darab álló és függő lámpák villany égőkkel.
- Zománcozott főző edények, fazekak.
- „ zsiros bodonok, veidlingok.
- Cin, lemez, víz hordók, dézsák, kupák, öblögetők.
- Evő eszközök, fa, csont, nickel nyéllel.
- Diszasztalok, oszlopok,

Ecet olajtartók,
Pálinka készletek.

Üveg készletek minden kivitelben.

MENYASSZONYI KELENGYÉK

bevásárlásnál % -ot engedményeznek. — Vidékre csomagolást nem számítok, uton történhető károkat megtérítek.

Uj. PÁSER JÓZSEF Debrecen, főpiac.

Leszállított árak!

Nyomatott Bölöni Sándor gyorssajtóján Szilágy-Somlyón. 1895.